

ΦΩΣ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

Σ' ένα ὄμορφο ἐξοχικὸ σπιτάκι κατοικοῦσε ὁ Γιῶργος Μεντενίδης. Τῶς ἔτσι διαλέξει ἐρημικὸ καὶ ἤσυχο γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ μελετᾷ, τριγυρισμένος ἀπὸ γαλήνη.

Τὸ σπουδαστήριό του τὸ στόλιζε μιὰ μεγάλη βιβλιοθήκη ἀπὸ μαυρόξυλο ποῦ τὴν εἶχε γεμώσει μὲ τὰ βιβλία τοῦ Θανάτου καὶ τῆς Ἀρνήσης.

Στὸν ἀπάνω της γύρω εἶχε γράψει μὲ γκριζὰ γράμματα τὴ λέξη «Μηδέν» καὶ στὰ τζάμια τοῦ παραθύρου εἶχε κρεμάσει φαριδιές κουρτίνες ἀπὸ ἓνα βαθύχρωμο ροῦχο.

Κι' ἐκεῖ ἀνάμεσα στὰ βιβλία φαινόταν τὸ χλωμὸ πρόσωπό του, μὲ μιὰ ἔκφραση βαθειοῦ μυστικισμοῦ σὰν ἁγίου κακοπαθιασμένου.

Ἦταν πειὰ τριάντα χρονῶν. Καμμιὰ γλυκειὰ ἀνάμνηση δὲν τοῦ χάριζε στιγμὲς χαρᾶς. Ζοῦσε μεσ' στὸ σκοτάδι ἐνὸς τάφου. Φῶς πουθενά.

Καὶ γιὰ γλυκὸ ξεκούρασμα σηκώνονταν καμμιὰ φορὰ κι' ἀγνάντευε τὰ μεγάλα πουλιὰ ποῦ πετοῦσαν κατάμαυρα μακρὰ στὸ δάσος.

* * *

Μιὰ ἑραδειὰ δέχτηκε δυὸ φίλους του. Εἶχε μῆνες τώρα νὰ τοὺς δεῖ. Κανεὶς δὲν συχνοερχόταν στὸ μαῦρο ἐρημητήριο του, γιὰτὶ τῶς ἔβλεπε πῶς δὲν ἀγαποῦσε τὲς συναναστροφές.

Ἡ ὁμιλία γύρισε γιὰ ἓναν ποῦ χώρισε τὴ γυναῖκα του, γιὰτὶ ἄλλαξε ὀλίγετα ὕστερα ἀπ' τὸ γάμο. Σθυνοῦνταν ἡ ἀγάπη ποῦ τοὺς ἔνωσε καὶ στὸ τέλος χάθηκε. Δὲν ἔμεινε παρὰ ὁ χωρισμός, ποῦ δὲν ἄργησε κι' αὐτὸς νοθεῖ.

Ὁ Μεντενίδης διάκοψε τοὺς φίλους του μ' ἓνα ὕφος ποῦ ἔκφραζε γενναιότητα, στὴν παραδοχὴ ἐνὸς λυπηροῦ στοχασμοῦ.

— Αὐτὰ τὰ εἶπαμε χίλιες φορές, εἶπε. Τὸ ξέρομε καλὰ πειά. Αὐτὸ ποῦ λένε Ἀγάπη, δὲν ὑπάρχει. Ζοῦμε σὲ μιὰ ἀτέλειωτη ἐπιπολαιότητα, στὴν ἀστειώτερη κωμωδία.

Καὶ μένα γρηγόρο βλέμμα εἶδε τὴ μεγάλη λέξη στὸ γύρο τῆς βιβλιοθήκης του, ποῦ μὲ τὸ ἴδιο του χέρι εἶχε γράψει.

* * *

Ἦταν ἀπομεσήμερο. Χρυσοστεφανωμένος ὁ ἥλιος βρισκῶταν στὲς δόξες του.

Ὁ Μεντενίδης φαινόταν σὰν τρελλός. Μπρὸς του εἶχε ἓνα κεφάλι σκελετοῦ, τῷ ἔβλεπε μὲ μάτι ἐρωτηματικό. Ἦθελε νὰ τοῦ μιλήσει νὰ τοῦ πεῖ τί αἰσθάνετον γι' αὐτό, γιὰ τὴ μᾶζα ἐκείνη τῶν κοκκάλων. Κύτταζε τὰ σκοτεινὰ βαθουλώματα τῶν ματιῶν.

— Νεκρὲ, εἶπε μὲ μιὰ στριγγὴ φωνή, ἦρτες πιά στὴς οὐσιώδεις ὄχθες. Τώρα ζεῖς. Εἶχες τὲς ὄψεις σου καὶ σὺ. Σ' ἐχτύπησε καὶ σένα τὸ χαμόγελο τοῦ ἔρωτα. Μὰ σὺ ἐρωτεύτηκες τὴν ὑπέρτατη ὄπτασία.

— Σκελετέ, οἱ ἄνθρωποι εἶναι δειλοί. Σαβανώνουνε τὴ θύμησιν τοῦ Θάνατου. Μ' ἂν οἱ δειλὲς αἰσθητικότητές μας σοῦ ζητήσουν χάρη, κάνε τὸν ἀδυσώπητο, καὶ φώναξε καὶ μίλησε, ἐσὺ ποῦ τὸν γεύτηκες, πόσο γλυκὸς εἶναι, ὁ Θάνατος.

Κουρασμένος ἀπτὲς θλιθερὲς σκέψεις κόπηκε.

Μιὰ ἀρμαθιὰ ἀχτίδες ξέφυγαν ἀπτὲς κουρτίνες, καὶ σὰν εἰρωνεῖα τὸν χτυπῆσαν στὸ κεφάλι. Τὸ δωμάτιο σ' ἓνα μέρος πῆρε ὄψη χαροπῆ.

Ὁ Μεντενίδης σηκώθηκε μὲ θυμὸ, πέταξε τὸ κεφάλι κατὰ γῆς, καὶ τράβηξε μὲ δύναμη τὲς κουρτίνες. Τώρα ἡ κάμαρα γέμισε ἀπὸ φῶς. Τὰ μάτια του ἀντικροῦσαν τὸ χρυσὸ δίσκο προσεχτικά. Γιὰ πρώτη φορὰ ἔβρισκε πῶς ὁ ἥλιος κρύβει κάποιαν ἡδονή, ἴσως τὴν ἡδονὴ τῆς ζωῆς ποῦ δὲν τὴν γεύτηκε ποτέ.

Καὶ αἰσθάνθηκε σὰ νὰ γεννιέτον μέσα του μιὰ συμπάθεια γιὰ ὅ,τι βρῖσκετον ἔξω ἀπὸ ἔρημό του σπουδαστήριο.

* * *

Στὸ σπίτι ποῦ θὰ γενότον ἡ συγκέντρωση ἦταν κόσμος πολὺς, φίλοι τῆς τέχνης καὶ τῶν γραμμάτων.

Στῆς ἑφτά ἀρχίνησε τὸ πρῶτο ἔργο. Ἦταν μιὰ ἀρκετὰ

πετυχημένη κωμωδία. Ἐπειτα διαβάστηκε ἓνα ποίημα περιγράφοντας τὸ θάνατο μιᾶς κόρης.

Ἐπειτα ἡ Τασία ... ἀρχίνησε τὴν ἀπαγγελία ἑνὸς πεζοποιήματος. Στὴ σιγαλιά, ἡ φωνὴ τῆς γινόταν πειὸ γλυκειά. Ὁ Μεντενίδης χωμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα ἄκουε. Πρώτη φορὰ ὕστερ' ἀπὸ χρόνια παρουσιάζετον σὲ κόσμο. Στὸ βλέμμα του ἦταν ζωγραφισμένη μιὰ μετόνοια καὶ μιὰ χαρά. Ἡ φωνὴ τῆς Τασίας ἦταν γι' αὐτὸν μιὰ ἡδονικιά καὶ εὐεργετικιά ἠχώ.

Τὸ πεζοποιήμα γοργὰ ἔφτανε στὸ τέλος του. «... κι' ἀστραφτερὰ σὰν σάπφειροι τὰ ἰδανικά μᾶς τάζουνε μέρες χρυσές...» Ἐπειτα τέλειωνε πῶς ὅταν φτάσουν οἱ χρυσές αὐτὲς μέρες τὰ βλέπομε' ὅλα κάτω νὰ χάσκουνε συντρίμια.

Καὶ τὰ εἶπε αὐτὰ μ' ἓνα τέτοιο πονεμένο ὕφος, ποῦ φανέρωνε πῶς ζοῦσε σὲ κόσμους ἄφθαστους.

Καὶ ἡ συγκέντρωση σὲ λίγο διαλύθηκε.

* * *

Ὁ Μεντενίδης ἄφισε τοὺς μεγάλους δρόμους τῆς πόλης. Ἡ δένδροστοιχία τοῦ φαίνονταν ἀτέλειωτη. Τὰ πεῦκα μοιᾶζαν σὰν μαῦρες σκιές. Τοῦ γελοῦσε μιὰ εὐτυχησμένη ζωὴ, μιὰ ζωὴ ἀπὸ τραγούδια καὶ φῶς.

Ἐκείνη τῇ στιγμῇ μιὰ λεῦκα κουνήθηκε λιγάκι καὶ τὰ φύλλα τῆς κάμαν ἓνα σιγανὸ ψίθυρο. Ἐνα μαῦρο πουλὶ χτύπησε τὰ φτερά του καὶ πέταξε, ἀφίνοντας μιὰ θλιμμένη φωνή. Ἦταν κουκουβάγια. Καμμιά φορὰ τὰ πουλιὰ αὐτὰ μαντεύουνε τὸ θάνατο...

* * *

Στὸ σπίτη του δὲν εἶχε ὄρεξη γιὰ τίποτα. Ἦπτε λίγο νερὸ γιὰ νὰ καταπραῦνη τὸ πυρετό του καὶ στάθηκε στὸ παράθυρο γιὰ λίγη δροσιά. Ἡ σελήνη σὰν μαραμένο φύλλο πολυλογοῦσε πάνω ἀπτὴ ταραγμένη του ψυχῇ. Ὅλα ἦσαν κοιμότουν γύρῳ του.

Τινάχθηκε. Τοῦ φάνηκε πῶς ἄκουσε ἀπὸ μακρὰ φωνές. Ἄφουγκράστηκε. Ἡ φωνὴς τώρα πειὸ ζωηρές. «... Ἀγάπη, Ἀγάπη, πανώρηνα κοπέλλα...»

Οἱ φωνές σβυστήκαν. Τῆς πῆρε ὁ ἀέρας. Μὰ νάτες πάλε.. «... Ἀγάπη... Ἀγάπη...»

Ἦταν σὰ ψέμμα. Κανεὶς δὲν φώναζε τὴν Ἀγάπη, Ὅλοι

πιστεύουν πῶς Τὴν πῆρε πειὰ ὁ Χάρος... Ὁ Μεντείδης, κουρασμένος πῆγε νὰ κοιμηθεῖ. Ὁ ὕπνος ἄργισε λιγάκι μὰ ὕστερα ἦλθε γλυκὸς γλυκός.. Στὸ τραπέζι ριγμένα λίγα βιβλία σὰν χαλάσματα στὴν κακοκαιριά. Τὸ σπίτι ὄλο ἤσυχο. Τὸ ἀσημένιο φῶς τὸν φώτιζε περῶντας ἀπτῆς γρούλλιες. Κοιμόταν μακάρια.

.....

Φτάσαν μεσάνυχτα.

Ἡ Τασία μὲ τὰ μαῦρα τῆς μάτια μὲ τὰ πολλὰ καὶ ἐβένινα μαλλιά, ἦρτε ν' ἀπαγγεῖλει τὸ πεζοποίημα. «...Κ' ἀστραφτερὰ σὰν σάπφειροι τὰ ἰδανικά, μᾶς τάζουνε μέρες χρυσές...».

Ὁ Μεντείδης ἐπῆγε κοντά τῆς. Τὴν παρεκάλεσε νὰ τὸν πιστέψει καὶ τῆς μίλησε θερμά. «Μ' ἐμένα δὲν θὰ δῆς ποτέ σου τὰ ἰδανικά σου συντρίμια, ποτέ...» καὶ ἔξακολουθοῦσε νὰ τῆς μιᾷ.

Πετάχθηκ' ὀλόρθος στὸ ὄραμα. Τὰ μάτια τῆς Τασίας, τὰ μαῦρα τῆς μάτια, τὸν βλέπαν ἀκόμα ζωηρά, μὲ μιὰ τέλεια εἰρωνεία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΡΥΣΑΥΓΗΣ